

Het Federaal Planbureau heeft de impact van de informatie- en communicatietechnologieën (ICT) op de ondernemingen onderzocht. Dat onderzoek werd gevoerd via casestudy's waarin zowel de diffusie van ICT in het productieproces van de ondernemingen, als de bijdrage van die technologieën tot de prestaties van die ondernemingen, werd nagegaan. De resultaten werden gepubliceerd.

Een enquête om de impact van de ICT op de Belgische ondernemingen te meten

Voor de verwezenlijking van de casestudy's was het vooreerst noodzakelijk om de productiviteit van de ondernemingen per sector te bekijken. Uit die analyse bleek dat er niet noodzakelijk sprake was van een sterke productiviteitsgroei in de ICT-intensieve sectoren. De reden hiervoor kan de volgende zijn : om een impact op de productiviteit te hebben, moeten de ICT-investeringen gepaard gaan met reorganisaties en andere werkmethodes van de onderneming. Om die hypothese goed te kunnen toetsen, werden 220 Belgische ondernemingen bevraagd over de impact van de ICT op hun interne organisatie en hun prestaties in termen van innovatie, kosten en verkoop. De bevraagde ondernemingen oefenen hun activiteiten uit in vier sectoren : machinebouw (industrie), drukkerij en uitgeverij (industrie), banken (diensten) en vervoer (diensten). De keuze van die vier sectoren maakt het mogelijk zowel de activiteiten van de dienstverlening als van de verwerkende nijverheid, alsook eenvoudige en complexe producten, op te nemen.

Wat zijn de resultaten ?

56 % van de bevraagde ondernemingen meent dat de invoering van ICT in hoofdzaak een impact heeft op de interne organisatie.

De omvang van de ICT-diffusie in het productieproces werd gemeten op basis van de frequentie waarmee 8 specifieke ICT-technologieën gebruikt werden bij 12 verschillende taken binnen de onderneming (gaande van design tot commercialisering en facturatie). De verkregen resultaten tonen aan dat de ICT vermoedelijk een rol spelen in de procesinnovaties.

De ondernemingen wezen ook op een positieve impact op het vlak van productinnovatie, hetzij via het lanceren van nieuwe producten, hetzij via productindividualisering. Bovendien blijkt uit de enquête dat de ICT een positieve impact hebben op de groei van de verkoop. Een andere vaststelling is dat de diffusiegraad van de ICT-technologieën soortgelijk is voor de industrie en de dienstensector, maar dat de impact – en dan vooral op het vlak van verkoop – duidelijker merkbaar is voor de dienstensector.

Uit die enquête komt nog een opvallend resultaat naar voren : de ICT zorgen ook voor een grotere klantenbinding en een toename van het aantal vaste leveranciers. Hieruit kan men besluiten dat de ICT dus zorgen voor meer trouwe klanten en de sporadische relaties met leveranciers duurder maken, wat het mogelijk maakt een afhankelijkheid tussen die beide categorieën te creëren (lock-in-hypothese).

De publicatie

De Working Paper 8-03, ICT diffusion and Firm-Level Performance : Case Studies for Belgium, werd opgesteld in het kader van het door de Programmatorische federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid gefinancierde onderzoek S2/64/01 “Transitie naar de informatiemaatschappij : perspectieven en uitdagingen voor België”.

De resultaten van die studie en van andere werkzaamheden van het Federaal Planbureau over de ICT kunt u terugvinden in het boek “Informatie- en Communicatietechnologieën in België – Analyse van de economische en sociale impact”. Het boek is een uitgave van Kluwers Uitgevers in partnership met het Federaal Planbureau en zal op woensdag 25 juni 2003 worden voorgesteld.

De Working paper kan worden besteld door contact op te nemen met het Federaal Planbureau (www.plan.be, contact@plan.be, 02/507.73.11.)

Nadere inlichtingen over de de publicatie kunnen worden verkregen bij Christian Huveneers, 02/507.73.62, chh@plan.be